RIALACHÁN TARMLIGTHE (AE) 2023/1798 ÓN gCOIMISIÚN

an 10 Iúil 2023

lena leasaítear Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 lena bhforlíontar Rialachán (AE) 2016/429 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le rialacha maidir le faireachas, cláir dhíothúcháin, agus stádas saor ó ghalair le haghaidh galair liostaithe áirithe agus galair áirithe atá ag teacht chun cinn

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ AN COIMISIÚN EORPACH,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2016/429 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Márta 2016 maidir le galair in-tarchurtha ainmhithe agus lena leasaítear agus lena n-aisghairtear gníomhartha áirithe i réimse na sláinte ainmhithe ('Dlí maidir le Sláinte Ainmhithe') ([1]), agus go háirithe Airteagal 29, pointí (a) agus (d), Airteagal 37(5), Airteagal 39 agus Airteagal 41(3) de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Le Rialachán (AE) 2016/429 leagtar síos rialacha maidir le cosc agus rialú galar ainmhithe atá in-tarchurtha chuig ainmhithe nó chuig daoine, lena n-áirítear rialacha maidir le faireachas, rialacha maidir le cláir faireachais an Aontais, rialacha maidir le formheas ón gCoimisiún ar stádas saor ó ghalair agus rialacha maidir leis an stádas saor ó ghalar a choinneáil.

(2) Le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 ón gCoimisiún ([2]) déantar forlíonadh ar na rialacha a leagtar síos i Rialachán (AE) 2016/429 maidir le faireachas, cláir dhíothúcháin agus stádas saor ó ghalair le haghaidh galair liostaithe áirithe agus galair áirithe atá ag teacht chun cinn in ainmhithe talún, ainmhithe uisceacha agus ainmhithe eile.

(3) Maidir leis na pobail ainmhithe ábhartha ar a ndírítear i ndáil le cineálacha éagsúla faireachais, ceanglaítear ar na húdaráis inniúla na pobail sin a shonrú i gcomhréir le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689. Ina theannta sin, le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 sonraítear na catagóirí ainmhithe ar cheart a bheith faoi réir faireachais. I gcomhthéacs na ngalar eipeasótach fhliú éanúil ardphataiginigh (HPAI) atá ann faoi láthair, sa tuarascáil eolaíoch ón Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bhia a foilsíodh an 20 Márta 2023, agus ina bhfuil forléargas ar an bhfliú éanúil ó Nollaig 2022 go Márta 2023 ([3]), moladh an faireachas i mamaigh fiáine, go háirithe feoiliteoirí, agus in ainmhithe feirme, go háirithe minceanna Meiriceánacha, a leathnú agus a fheabhsú i limistéir ardriosca a bhfuil HPAI i láthair iontu in éin fhiáine agus in éanlaith chlóis. Ní áirítear speicis mamach sna catagóirí atá faoi réir faireachais dá bhforáiltear i Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689. Dá bhrí sin, na forálacha atá ann cheana a bhaineann le speicis ar a ndírítear agus faireachas maidir le fliú éanúil, ba cheart iad a leasú chun aghaidh a thabhairt ar an moladh sin a mhéid a bhaineann leis an riosca HPAI H5N1 atá ann faoi láthair agus chun deis agus tacaíocht níos fearr a thabhairt do na húdaráis inniúla chun faireachas struchtúrtha a dhéanamh maidir le HPAI i speicis áirithe mamach de réir mar is iomchuí.

(4) Le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 déantar foráil maidir le conairí éagsúla chun stádas saor ó ghalar a bhaint amach. I gcás roinnt galar, ní féidir an stádas sin a bhaint amach mura bhfuil clár díothúcháin curtha chun feidhme cheana, ós rud é nach féidir leis na Ballstáit an chonair atá bunaithe ar shonraí stairiúla agus faireachais a leanúint, toisc go bhfuil feidhm ag srianta áirithe maidir leis na galair a d'fhéadfadh a bheith faoi réir na conaire sin, agus toisc gur cheart na hiarratais sin ar an stádas a dhéanamh laistigh de thráthchlár teoranta. Ó bhí dáta chur i bhfeidhm Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 ann léiríodh sa taithí a fuarthas nach leor an cur chuige sin ós rud é nach soláthraítear gealltanais bhreise leis i gcónaí maidir le stádas saor ó ghalar a dheonú. Dá bhrí sin, ba cheart Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 a leasú chun go bhféadfaidh Ballstát stádas saor ó ghalar a bhaint amach le haghaidh na ngalar ábhartha uile ar bhonn sonraí stairiúla agus faireachais agus gan teorainn ama.

([1]) IO L 84, 31.3.2016, lch. 1.

([2]) Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 ón gCoimisiún an 17 Nollaig 2019 lena bhforlíontar Rialachán (AE) 2016/429 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le rialacha maidir le faireachas, cláir dhíothúcháin agus stádas saor ó ghalair le haghaidh galair áirithe atá liostaithe agus galair áirithe atá ag teacht chun cinn (IO L 174, 3.6.2020, lch. 211).

([3]) *EFSA Journal* [Iris EFSA] 2023;21(3):7917.

(5) Le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 déantar foráil maidir le roinnt ceanglas chun an stádas saor ó ionfhabhtú le víreas ghalar Newcastle a choinneáil. Ó bhí dáta chur i bhfeidhm Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 ann, léiríodh sa taithí a fuarthas gur gá na forálacha ábhartha a shoiléiriú tuilleadh a mhéid a bhaineann leis na critéir is infheidhme.

(6) Dá bhrí sin, ar mhaithe le deimhneach dhlíthiúil agus soiléireacht, ba cheart Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 a leasú dá réir,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasuithe ar Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689

Leasaítear Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 mar a leanas:

(1) in Airteagal 4, cuirtear an mhír 3 seo a leanas leis:

'3. Sa phobal ainmhithe ar a ndírítear, áireoidh an t-údarás inniúil ainmhithe fiáine nó ar coimeád de speicis nach liostaítear maidir leis an ngalar liostaithe ábhartha nuair a mheasann an t-údarás inniúil gur riosca iad na hainmhithe sin do shláinte ainmhithe agus do shláinte an duine.';

(2) in Airteagal 70, scriostar míreanna 4, 5 agus 6.

(3) in Airteagal 76, scriostar míreanna 3 agus 4.

(4) Leasaítear Iarscríbhinní II go V a ghabhann le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 i gcomhréir leis an Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo.

Airteagal 2

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 10 Iúil 2023.

Thar ceann an Choimisiúin
An tUachtarán
Ursula VON DER LEYEN

IARSCRÍBHINN

Leasaítear Iarscríbhinní II agus V a ghabhann le Rialachán Tarmligthe (AE) 2020/689 mar a leanas:

(1) in Iarscríbhinn II, leasaítear Cuid I mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad an cheannteidil:

'CUID I

FAIREACHAS AR FHLIÚ ÉANÚIL IN AINMHITHE';

(b) i Roinn 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 1:

'1. **RAON FEIDHME CRÍOCHACH**

Ní mór faireachas a chur chun feidhme i ngach Ballstát';

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad cheannteideal Roinn 2:

'Roinn 2

Cuspóirí an Fhaireachais';

(d) cuirtear an Roinn 10 seo a leanas leis i ndiaidh Roinn 9:

'Roinn 10

Faireachas i speicis nach liostaítear maidir le HPAI

Maidir le faireachas HPAI, ní mór gníomhaíochtaí faireachais i ndáil le hainmhithe fiáine nó ar coimeád de speicis nach liostaítear a bheith san áireamh nuair a thugtar le fios leis an staid eipidéimeolaíoch go bhféadfadh na speicis sin a bheith ina riosca do shláinte ainmhithe agus do shláinte an duine.';

(2) in Iarscríbhinn V, i gCuid IV, i Roinn 2, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

'2. De mhaolú ar mhír 1, maidir leis an stádas saor ó ionfhabhtú le víreas ghalar Newcastle gan vacsaíniú arna dheonú do Bhallstát nó do chrios, féadfar é a choinneáil i gcás ina ndeimhnítear ráigeanna d'ionfhabhtú le víreas ghalar Newcastle más rud é:

(a) nár thug an t-údarás inniúil fógra ach faoi líon teoranta de ráigeanna bunaidh i rith bliain féilire;

(b) gur tháinig an t-údarás inniúil ar an gconclúid nár tharla ach líon teoranta de ráigeanna tánaisteacha a raibh naisc eipidéimeolaíocha acu le gach ráig bunaidh; agus

(c) gur cuireadh na bearta rialaithe galar i bhfeidhm ar feadh tréimhse nach faide ná 3 mhí i gcás gach ráig bhunaidh agus na ráigeanna tánaisteacha gaolmhara.'.